

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет:

Специалност: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--	--

(код и наименование)

Обучението по български език в интеркултурна среда

Преподавател: доц. д-р Антония Радкова, гл. ас. д-р Мая Падешка

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		
Кредити извънаудиторна заетост		
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	20%
2.	Разработване и защита на проект	80%
Анотация на учебната дисциплина:		
<p>Спецкурсът разглежда следните актуални проблеми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - езиково и културно многообразие; - европейска езикова политика; - езикова среда; - подходи при преподаване на български език като чужд; - интеркултурно образование; - български образователни институции зад граница. <p>Основната цел на СИД-а е да даде както теоретична информация по посочените проблеми, така и практически умения, необходими при преподаване на български език в интеркултурна и чуждоезикова среда.</p> <p>Аудитория са студенти от Факултета по славянски филологии, които получават професионална педагогическа квалификация „учител”, както и всички останали студенти, които проявяват интерес към проблемите на преподаването на български език на чужденци, етнически българи в чужбина, емигранти и др.</p>		

Предварителни изисквания:
няма

Очаквани резултати:
Придобиване на знания и на умения за обучение по български език в интеркултурна и чуждоезикова среда.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорари ум
1	Езикова методика; основи на езиковото обучение; видове езиково обучение – като роден, чужд, майчин, втори, официален и т.н. Общото и различното в преподаването им. Процесите на учене и преподаване на езици, общо и различно между овладяване и учене; същност и развитие на многоезиковата и многокултурната компетентност.	2 ч.

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

2	Езиково и културно многообразие; съвременни езици и езикови общности; европейска езикова политика. Малцинствени и мнозинствени езици; регионални, национални, официални езици. Европейски документи в областта на езиковите политики; Общата европейска езикова рамка – основен референтен документ; БЕ като чужд и Общата европейска езикова рамка. Равнища на владеене на език според ОЕЕР; езиков паспорт.	2 ч.
3	Подходи при изучаване на чужд език – граматико-преводни, директни и дейностни подходи в чуждоезиковото обучение. Интензивни и екстензивни методи за изучаване на чужд език. Комуникативно обучение по чужд език. Понятие за комуникативна компетентност, компоненти на комуникативната компетентност.	2 ч.
4.	Мултилингвизъм и мултикултурализъм, билингвизъм и бикултуризъм. Психолингвистични и социални характеристики на билингвизма и бикултурализма. Лингвистични аспекти на билингвизма. Интерференция, видове интерференция. Понятие за междинен език.	2 ч.
5.	Интеркултурно образование; интеркултурна компетентност – същност, функции, структура; отношението интеркултурна компетентност – лингвистични, социолингвистични, социокултурни, прагматични и цивилизационни компетентности; работа с културни концепти, прецедентни имена, култури; преодоляване на стереотипни и предразсъдъчни представи.	2 ч.
6.	Езикова компетентност. Овладяване на особеностите на българската езикова система на различни равнища (фонетични, морфологични, синтактични и др.) Българското произношение (фонетична система) и особеностите на преподаването му в системата на обучението по БЕ като чужд. Типични трудности; анализ на грешките. Понятие за акцент и начини за преодоляването му. Усвояването на фонетични, фонологични, акцентни и интонационни особености на БЕ.	2 ч.
7.	Грамматична система на БЕ и обучението по граматика. Характеристика на граматичната система на БЕ като чужд. Трудности в овладяването на българската граматика. Системно и комуникативно преподаване на граматиката. Видове граматични упражнения в овладяването на БЕ.	2 ч.
8.	Българската лексика и особеностите на преподаването ѝ. Взаимодействие на лексикалните системи; психолингвистично и лингвистично равнище. Видове лексикални упражнения. Българската идеоматика и преподаването ѝ. Българска лексикография и използването ѝ в преподаването на БЕ като чужд.	2 ч.
9.	Речевите дейности в обучението по БЕ като чужд. Възприемането на устни текстове (слушане) и особености на преподаването им. Трудности във възприемането на устни текстове на български език. Видове рецепция и рецептивни умения; развитие на стратегийна компетентност в рецепцията на текстове.	2 ч.
10.	Четенето като рецептивна речева дейност и особености на преподаването му. Трудности във възприемането на писмени текстове на български език. Видове рецепция и рецептивни умения; развитие на стратегийна компетентност в рецепцията на текстове.	2 ч.
11.	Овладяване на особеностите на устното общуване. Монологична и диалогична	2 ч.

	реч; начини на преподаването им. Езикови и дискурсни характеристики на българската устна реч, техники за овладяването им, стратегии за реализация на устната реч.	
12.	Писмена реч. Особенности на българския писмен дискурс, норми за оформлението му, техники за обучение в писмена реч. Видове писмени текстове и овладяване на умения за съставянето им. Стратегии за писане.	2 ч.
13.	Учебна документация в преподаването на български език като чужд: учебни програми, учебници, учебни помагала, тестове, електронни курсове и др. Дистанционно обучение.	2 ч.
14.	Контрол и оценяване на владеенето на български език като чужд. Равнища на владеене на българския език. Използване и съставяне на тестове по БЕ като чужд. Портфолиото като елемент на езиковото оценяване.	2 ч.
15.	Съвременни подходи в обучението (проектно обучение, работа в екип, решаване на проблеми, критическо мислене и др. в обучението по БЕ като чужд). Използването на аудиовизуални и информационни технологии в обучението по БЕ като втори/чужд език. Ролята на съвременното медиaprостранство в изучаването на българския език.	2 ч.

Библиография

Основна:

- Ангелова Т. Ролята на обучението по български език за интегрирането на ученици в двуезична среда. Български език и литература, кн.6, 2003.
- Дикова, Т. , М. Падешка (съст. и ред.). Лекторатите – български културни територии по света. София, 2015.
- Европейско портфолио за стажант-преподаватели по езици (ЕПОСПЕ) - <http://epostl2.ecml.at/>
- Обща европейска езикова рамка: учене, преподаване, оценяване. Варна, 2006.
- Падешка М. Обучението по български език и идеята за интеркултурната компетентност. – Български език и литература, 2010/5
- Пенкова, Р. Интензивно обучение по българск език. София, 2013.
- Петров, Падешка. Тестови задачи по български език (за придобиване на българско гражданство). Булвест 2000, 2008
- Петров А. Дискурсният анализ в обучението по български език (5.-8. Клас). Булвест 2000, 2000.
- Радкова А. Оценяване на писмената реч в чуждоезиковото обучение. София, 2010.
- Шопов Т. Вторият език. София, 1998.
- Шопов Т. Съвременните езици. София, 2008
- Byrom, M., B. Gribkova and Hugh Starkey. Developing the intercultural dimension in language teaching. A practical introduction for teachers. Language Policy Division Directorate of School, Out-of-School and Higher Education DGIV Council of Europe, Strasbourg 2002 (https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Guide_dimintercult_EN.pdf)

Zarate, G. Enseigner une culture étrangère. Paris, 1986.

Дата: 27.06.2016

Съставил: доц. Д-р А. Радкова
гл.ас. д-р М. Падешка